WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 marca 2017 r.

ZP-KNPS.431.6.5.2017.MB1

Pani
Leokadia Krawiecka
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gromadce z siedzibą w Wierzbowej

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 6-8 lutego 2017 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.), zwanej dalej „ustawą" oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) kontrolerzy w składzie: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki oraz Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gromadce z siedzibą w Wierzbowej z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 6 lutego 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 15 grudnia 2016 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2017 r.

W trakcie kontroli jednostką kierowała Pani Leokadia Krawiecka, która od 15 lutego 1992 r. zatrudniona była na stanowisku Kierownika GOPS w Gromadce, a od 1 kwietnia 2008 r. zajmuje stanowisko Dyrektora.

Pani Leokadia Krawiecka jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 10 marca 2017 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o analizę udostępnionej w toku kontroli dokumentacji oraz udzielonych wyjaśnień.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gromadce w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 12, 15 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Stwierdzono również, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy. Nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 3a ustawy. Ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7, 8 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie. Ponadto Gmina Gromadka nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury środowiskowych domów samopomocy (art. 18 ust. 1 pkt 5).

W Gminie Gromadka realizowane było zadanie wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy. Ponadto Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6). Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5).

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Gromadka zamieszkałą przez 5.469 mieszkańców (według stanu na dzień 31.12.2016 r.), w tym 45 rodzin i osób samotnie gospodarujące objętych pracą socjalną. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gromadce na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych terenowych.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2.000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek

pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku GOPS w Gromadce wskaźnik ten jest spełniony zarówno w stosunku do liczby ludności gminy, jak i w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- brak jednolitej procedury przyznawania pomocy osobom przebywającym w schroniskach dla bezdomnych;
- błędy pisarskie w wydanej decyzji administracyjnej przyznającej pomoc w formie schronienia;
- przywołanie błędnej podstawy prawnej w decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie schronienia;
- brak nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzjom administracyjnym pomimo, iż realizacja świadczenia następowała przed ich uprawomocnieniem w sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- nieterminowe przeprowadzanie aktualizacji wywiadu w sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych oraz przyznawania i wypłacania zasiłku stałego;
- brak dokumentu potwierdzającego wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie dotyczącej organizowania i świadczenia usług opiekuńczych;
- błędne zaświadczenia o wysokości osiągniętego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w sprawach dotyczących dożywiania dzieci i dożywiania dorosłych;
- ustalenie i wypłata zasiłku okresowego za okres pobytu strony w zakładzie karnym;
- błędne ustalenie dochodu oraz wysokości pomocy w sprawie dotyczącej przyznawania i wypłacania zasiłku okresowego osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- brak wskazania daty odbioru decyzji administracyjnej w sprawie dotyczącej przyznawania i wypłacania zasiłku stałego;
- nierzetelne sporządzenie wywiadu środowiskowego w sprawie dotyczącej przyznawania i wypłacania zasiłku stałego;
- brak oświadczenia o dochodach uzyskanych w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku w sprawie dotyczącej dożywiania dorosłych.

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej nie ma jednolitej procedury przyznawania pomocy osobom przebywającym w schroniskach dla bezdomnych.

   W sprawach nr 1 (D.P.) i nr 2 (M.H.) wydano decyzje przyznające pomoc w postaci częściowego pokrycia kosztów schronienia. W sprawie nr 3 (J.Sz.) wydano decyzje przyznające pomoc w postaci schronienia w schronisku dla bezdomnych.

   Zgodnie z art. 106 ust. 1 przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Udzielenie świadczeń w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa w zajęciach klubu samopomocy, klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, schronienia w formie ogrzewalni i noclegowni, sprawienia pogrzebu, a także przyznania biletu kredytowanego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Ponadto zgodnie z art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

   W związku z powyższym po otrzymaniu wniosku strony, o pokrycie kosztów pobytu w schronisku i przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, należało wydać decyzję przyznającą tymczasowe miejsce w schronisku dla osób bezdomnych. Zgodnie z art. 48a ust. 1 ustawy – udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni albo schronisku dla osób bezdomnych. W decyzji należało wskazać m.in.: adres placówki dla osób bezdomnych, okres realizacji świadczenia od dnia rozpoczęcia pobytu (wskazać datę) do dnia faktycznego pobytu w placówce, nie dłużej jednak niż do dnia, do którego pomoc ta będzie udzielana (wskazać datę). Należy mieć na uwadze, że pomoc w formie przyznania miejsca w schronisku ma charakter tymczasowy, a decyzja w tym zakresie jest wydawana w ramach uznania administracyjnego.

   Ponadto zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 36 pkt 1 lit c ustawy zasiłek celowy jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, natomiast schronienie zaliczane jest do grupy świadczeń niepieniężnych (art. 36 pkt 2 lit i). Przyznana pomoc winna być jasno określona. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż dany rodzaj pomocy należy wykazać w sprawozdaniach. Błędem jest wówczas wykazywanie pomocy w formie pieniężnej (zasiłku celowego), jako pomocy przyznanej w formie schronienia.

2. W sprawie nr 2 (M.H.) w decyzji Nr PS.416.1.2017 z dnia 18.01.2017 r. stwierdzono rozbieżność pomiędzy faktyczną datą złożenia wniosku (30.12.2016 r.), a przywołaną w podstawie prawnej decyzji datą wniosku (30.12.2017 r.).

   Decyzje administracyjne wydawane zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. winny być sporządzane w sposób rzetelny, z uwzględnieniem danych zgodnych ze stanem faktycznym oraz zebraną w prowadzonym postępowaniu dokumentacją. W przypadku wystąpienia oczywistego błędu pisarskiego należy wydawać postanowienia o sprostowaniu błędu na podstawie art. 113 § 1 k.p.a. Zgodnie z cyt. przepisem organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach. W trybie tego artykułu nie podlegają sprostowaniu błędy i omyłki istotne, a więc co do ustalenia prawa obowiązującego, stanu faktycznego i jego kwalifikacji prawnej.

3. W sprawie nr 3 (J.Sz.) w podstawie prawnej decyzji PS.416.2.2016 z dnia 11.01.2016 r. przyznającej pomoc w postaci schronienia – pobyt w schronisku, przywołano błędnie art. 39 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, dotyczący przyznania zasiłku celowego. W prawidłowo wydanej decyzji przyznającej tymczasowe miejsce w schronisku dla osób bezdomnych winien być wskazany art. 48a ust. 1 ustawy.

   Zgodnie z art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z powołaniem jego źródła publikacji.

<u>W sprawdzonych sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stwierdzono następującą nieprawidłowość:</u>

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach decyzjom administracyjnym potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nie nadawano rygoru natychmiastowej wykonalności, pomimo iż realizacja decyzji następowała przed ich uprawomocnieniem.

   Zgodnie z art. 108 k.p.a. decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi

stratami, bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.

W sprawdzonych sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawdzonej sprawie nr 2 (M.S) stwierdzono, że wywiad aktualizacyjny nie był przeprowadzony w ustawowym terminie. Aktualizacja wywiadu środowiskowego została sporządzona w dniu 12.04.2016 r., następna – w dniu 26.10.2016 r.

   Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej w stosunku do osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadów należy sporządzać nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

2. W sprawie nr 2 (M.S) na podstawie decyzji Nr PS.425.5.2.2015 z dnia 27.07.2016 r., zmieniono decyzję pierwotną Nr PS.425.5.2015 z dnia 20.04.2015 r. ustalając nową wysokość odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze. W aktach sprawy nie było dokumentu potwierdzającego wszczęcie postępowania z urzędu lub na żądanie strony.

   Zgodnie z art. 61 § 1 k.p.a. postępowanie wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądnie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie (art. 61 § 4 k.p.a.).

W sprawdzonych sprawach dotyczących dożywiania dzieci stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 4 (N.G.) przy decyzji Nr PS.414.76.2016 z dnia 20.09.2016 r. dołączone do akt sprawy zaświadczenie o wysokości osiągniętego wynagrodzenia nie zawierało informacji o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalne, rentowe (w części finansowanej przez ubezpieczonego) i chorobowe, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy, który stanowi, iż sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

W sprawdzonych sprawach dotyczących pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (K.B.) na podstawie decyzji Nr PS.411.119.2016 z dnia 25.05.2016 r., klient otrzymał zasiłek okresowy w wysokości 317,00 zł na okres od 1.05.2016 r. do 31.05.2016 r. oraz w wysokości 202,14 zł na okres od 1.06.2016 r. do 31 .06.2016 r. Strona do 12.05.2016 r. przebywała w Areszcie Śledczym, gdzie odbywała karę pozbawienia wolności.

   Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń pomocy społecznej (...). Ponadto zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy w przypadku gdy uprawnienie do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. W związku z powyższym należało stronie przyznać zasiłek okresowy od dnia opuszczenia zakładu karnego, tj. od dnia, w którym strona nabyła uprawnienia do świadczeń z pomocy społecznej w wysokości należnej za niepełny miesiąc.

   W przedmiotowej sprawie należało przyznać stronie zasiłek okresowy w wysokości 194,29 zł na okres od 13.05.2016 r. do 31.05.2016 r. W związku z powyższym powstała nadpłata zasiłku okresowego w wysokości 122,71 zł.

2. W sprawie nr 1 (K.B.) na podstawie decyzji Nr PS.411.119.2016 z dnia 25.05.2016 r., klient otrzymał zasiłek okresowy w wysokości 317,00 zł na okres od 1.05.2016 r. do 31.05.2016 r. oraz 202,14 zł na okres od 1.06.2016 r. do 31.06.2016 r. Strona opuszczając Areszt Śledczy w dniu 12.05.2016 r. otrzymała: własne środki pieniężne z depozytu w wysokości 9,73 zł oraz zapomogę pieniężną w wysokości 120,00 zł. Strona w maju 2016 r. uzyskała dochód z prac dorywczych w wysokości 100,00 zł. Ośrodek ustalając wysokość zasiłku okresowego w czerwcu 2016 r. wliczył do dochodu strony kwoty otrzymane z Aresztu Śledczego. Z przedstawionych dokumentów nie wynika, iż stanowią one dochód w rozumieniu art. 8 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym za dochód należy przyjąć sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej (...). W analizowanej sprawie powyższe środki pieniężne zgromadzone w depozycie o ile nie zostały wniesione w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, a także otrzymana zapomoga pieniężna nie

stanowią dochodów w rozumieniu ustawy. W związku z tym należało przyznać stronie zasiłek okresowy w czerwcu 2016 r. w wysokości 267,00 zł zamiast 202,14 zł. Powstałą niedopłatę w wysokości 64,86 zł należy wyrównać stronie.

W powyższej sprawie, w maju 2016 r. wypłacono stronie zasiłek okresowy wyższy od należnego o 122,71 zł, natomiast w czerwcu 2016 r. powyższa pomoc była niższa od należnej o 64,86 zł. W związku z powyższym łączna kwota przyznanego świadczenia spowodowała nadpłatę w wysokości 57,85 zł. Nadpłacona dotacja została zwrócona do Wydziału Finansów i Budżetu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 7.03.2017 r.

(dowód: akta kontroli nr. 125, 129)

3. W sprawie nr 2 (Z.W.) na podstawie decyzji Nr PS.411.199.2016 z dnia 24.10.2016 r., klient otrzymał zasiłek okresowy w wysokości 317,00 zł na okres od 1.10.2016 r. do 31.10.2016 r. Strona do 14.10.2016 r. przebywała w zakładzie karnym.

   Analogicznie jak w sprawie nr 1 (K.B.) należało stronie przyznać zasiłek okresowy od dnia opuszczenia zakładu karnego, tj. od dnia, w którym strona nabyła uprawnienia do świadczeń z pomocy społecznej w wysokości należnej za niepełny miesiąc.

   W powyższej sprawie powstała nadpłata w wysokości 143,17 zł. Nadpłacona dotacja została zwrócona do Wydziału Finansów i Budżetu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 7.03.2017 r.

   (dowód: akta kontroli nr. 127, 129)

W związku ze zwrotem nadpłaconej dotacji w łącznej wysokości 201,02 zł odstępuje się od wydania zalecenia o jej zwrot do budżetu państwa.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku sprawy nr 1 (J.D.) stwierdzono brak wskazania daty odbioru decyzji Nr PS.410.14.2016 z dnia 15.11.2016 r. przyznającej pomoc w postaci zasiłku stałego. Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następne k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

2. W sprawdzonej sprawie nr 4 (B.P) stwierdzono, że wywiad aktualizacyjny nie był przeprowadzony w ustawowym terminie. Aktualizacja wywiadu środowiskowego została sporządzona w dniu 5.04.2016 r. następna – w dniu 18.10.2016 r.

   Analogicznie jak w sprawie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w stosunku do osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadów należy sporządzać nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

3. W sprawdzonej sprawie nr 4 (B.P) stwierdzono, że w wywiadzie aktualizacyjnym z dnia 18.10.2016 r. nie została wypełniona i zatwierdzona część V „Plan pomocy zatwierdzony przez kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej".

   Wywiad środowiskowy jest szczególnym środkiem dowodowym mającym zastosowanie w postępowaniu w sprawach z zakresu pomocy społecznej, przy pomocy, którego organ administracji (przez pracownika socjalnego) ustala faktyczną sytuację socjalno-bytową osoby/rodziny ubiegającej się o pomoc. W związku z tym wywiady środowiskowe winny być sporządzane rzetelnie i terminowo, a poszczególne części kwestionariusza wywiadu wypełnione i potwierdzone podpisem ze wskazaniem daty zgodnie ze wzorem odpowiedniego kwestionariusza wywiadu.

<u>W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie zasiłków celowych na zakup żywności, w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania", dla osób dorosłych stwierdzono następujące nieprawidłowości:</u>

1. W sprawie nr 4 (Z.C.) dołączane do akt sprawy zaświadczenia o wysokości osiągniętego wynagrodzenia nie zawierały informacji o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalne, rentowe (w części finansowanej przez ubezpieczonego) i chorobowe.

Analogicznie jak w sprawie dożywiania dzieci, zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

2. W sprawie nr 3 (B.Z.) ustalając sytuację dochodową rodziny przed wydaniem decyzji przyznających pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności nie zażądano od męża strony oświadczeń o dochodach uzyskanych w miesiącach poprzedzających złożenie wniosków o przyznanie pomocy.

   W analizowanej sytuacji należało skorzystać z uprawnienia wynikającego z art. 107 ust. 5 ustawy, zgodnie z którym pracownik socjalny przeprowadzający rodzinny wywiad środowiskowy może domagać się od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc złożenia oświadczenia o dochodach i stanie majątkowym.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami wydaje się następujące zalecenia:

1. Pomocy w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych udzielać poprzez przyznanie decyzją administracyjną tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych.
   Podstawa prawna: art. 48a ust. 1, art. 106 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

2. Błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydawanych przez organ administracji publicznej decyzjach prostować w drodze postanowienia.
   Podstawa prawna: art. 113 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny. W podstawie prawnej decyzji przywoływać wszystkie faktyczne przepisy, które legły u podstawy jej wydania.

Podstawa prawna: art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

4. Decyzje administracyjne dotyczące świadczeń z pomocy społecznej realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. Natomiast w sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego bądź ważny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes stron decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.
   Podstawa prawna: art. 130 § 1, art. 108 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

5. Aktualizację wywiadu środowiskowego u osób korzystających ze stałych form pomocy oraz gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie sporządzać nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.
   Podstawa prawna: art.107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

6. Świadczenia z pomocy społecznej udzielać na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. W przypadku udzielania pomocy z urzędu dokumentować przyczynę takiego postępowania. O wszczęciu postępowania z urzędu lub na wniosek jednej ze stron zawiadamiać wszystkie osoby będące stronami w sprawie.
   Podstawa prawna: art.102 ust.1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.) oraz art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

7. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalać m.in. na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

8. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznawać za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustalać, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. Ponadto osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie ustalać prawa do świadczeń z pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art. 13 ust. 1, art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

9. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Do tak ustalonego dochodu nie wliczać środków pieniężnych zgromadzonych w depozycie o ile nie zostały wniesione w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku oraz zapomogi pieniężnej.
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

10. Decyzje administracyjne doręczać stronom za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników, dopilnować aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.
Podstawa prawna: art. 39, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

11. W celu ustalenia sytuacji faktycznej i prawnej osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia, a następnie podjęcia właściwych działań zmierzających do zaplanowania pomocy, rodzinne wywiady środowiskowe sporządzać starannie i rzetelnie. Poszczególne części wywiadu winny być wypełnione i potwierdzone podpisem ze wskazaniem daty zgodnie ze wzorem odpowiedniego kwestionariusza wywiadu.
Podstawa prawna: § 2 ust. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1406),
Termin wykonania: na bieżąco.

12. W celu ustalenia faktycznej sytuacji dochodowej osoby bezrobotnej lub rodziny, w której jest osoba bezrobotna przyjmować oświadczenia o dochodach z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku.
Podstawa prawna: art. 107 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.
W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:
1. Wójt Gminy Gromadka
2. a/a